
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

ערבית בערבית 4 - 31143

תאריך עדכון אחרון 22-09-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 6

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היחידה ללימודי שפות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2026

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: ערבית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): היחידה ללימודי שפות

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: languagehu@savion.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

מראם ג'ראיסי,
עבדאללה אבו סביתאן

תאור כללי של הקורס:

קורסי היחידה ללימודי שפות בנויים בהתאם למסגרת האירופית המשותפת לשפות, CEFR. מטרת הקורס "ערבית בערבית 4" להביא את הלומדים ליכולת תפקוד ברמה B1. הקורס מתנהל בשפת היעד כבר מהשיעור הראשון ומפתח במקביל יכולות הבנה, הפקה ואינטראקציה - בכתב ובעל-פה. הלמידה תהליכית ומדורגת, ומתמקדת בפיתוח מודעות לשונית ותרבותית, בניית יכולת תיווך בין-תרבותי בהקשרים אקדמיים וחברתיים והקניית אסטרטגיות למידה אפקטיביות תוך מתן אחריות ואוטונומיה ללומדים. תוצרי הלמידה כולם, בהתאם לתקן האירופי, מוגדרים במונחי DO CAN - מה הלומדים מסוגלים לעשות באמצעות השפה.

מטרות הקורס:

- פיתוח יכולות מגוונות ככל האפשר לתפקד בשפת היעד
- המשגה בשפה עצמה והפנמתה מתוך התנסות
- היכרות תרבותית עם השפה ודובריה
- פיתוח כישורים ליצירת תקשורת בין-תרבותית אפקטיבית והולמת
- יצירת סביבת לימודים מהנה ותומכת
- בניית ביטחון לפעול בשפה
- בניית מיומנויות אקדמיות בשפה בהדרגה וביסודיות
- פיתוח כלים ללמידה עצמית מתוך מודעות לתהליכי הלמידה
- ניצול מיטבי של זמן, במהלך השיעור ובמהלך העבודה העצמאית מחוץ לכיתה

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- להבין את עיקרי הדברים בטקסטים נגישים (לא מעובדים) הקשורים לתחומי העניין של הלומד.
- לעקוב אחר סרטון/הרצאה נגישה או דיון בשפת היעד בנושאים מוכרים בזמן אמת.
- להציג בכתב ובעל פה מידע, עמדות מנומקות, תחושות ורגשות בנושאים מגוונים.
- לפעול בשפה במצבים מוכרים ללא מאמץ ניכר.
- לתחזק שיחה במגוון נושאים, לבקש הבהרה לפי הצורך ולהתנסח מחדש כדי להעביר את המסר.
- לדון בכתב או בעל-פה בניואנסים תרבותיים ולשוניים תוך שימוש בשפת היעד ובמונחים מתאימים.
- להתנהל בקבוצה מגוונת ולהתאים את עצמם לבני שיח שונים.
- לערוך רפלקציה אישית אודות תהליכי רכישת השפה ולגבש מטרות להמשך.
- להמשיך לפתח את כלל מיומנויות השפה גם מחוץ לכיתה הודות לכלים שנרכשו, למשל באמצעות חילופי שפות (טנדם).
- להשתלב בהצלחה בקורס ברמה העוקבת באוניברסיטה העברית או בחו"ל.

רשימת התוצרים המלאה מופיעה באתר היחידה ללימודי שפות <https://cefr/il.ac.huji.languages/>

דרישות נוכחות (%):

שיטת ההוראה בקורס: למידה פעילה ואינטנסיבית בהנחיית המורים, תוך שימוש בשפת היעד בלבד. הדגש על התנהלות ממשית באמצעות השפה, ולכן על התלמידים להיות פעילים ולהשתמש בכל מה שנלמד כדי לצרוך מידע, להשתלב בשיח כתוב ודבור ולקחת חלק בתהליכי תיווך בין-תרבותי. הלומדים אחראיים לתהליכי הלמידה והתרגול בכיתה ומחוץ לכיתה. הצלחת תהליך הלמידה תלויה לחלוטין בהכנה ובתרגול בבית (גישת הכיתה ההפוכה) ובהשתתפות מלאה בכל השיעורים. המשוב המתקבל לאורך הקורס מזין את המשך תהליך הלמידה. עם סיום הקורס, מתקיימים מבחנים בכתב ובעל פה כדי לבדוק את רמת התפקוד בשפה, כולל שטף, דיוק והלימה תרבותית.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- מדיה ועיתונות במבט משווה
- מעורבות חברתית

במסגרת קורס זה שעה אקדמית אחת בשבוע מוקדשת ל"גשר למדוברת". בנוסף לכך, תלמידי הקורס משתתפים בתוכנית ייחודית לחילופי שפה בשיתוף עם מכינת סדארה בבית הספר לתלמידי חו"ל. משימות תוכנית "ביני ובינך" כוללות בדרישות הקורס.

חומר חובה לקריאה:

ספר הלימוד - מהדורה נסיונית

חומר לקריאה נוספת:

חומרי לימוד נוספים מתפרסמים באתר הקורס במוודל

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן בכתב 20 %
 מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 15 %
 השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
 מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות 15 %
 מבחני אמצע 20 %
 אחר 20 %

מידע נוסף / הערות:

הסבר על מרכיבי הציון הסופי:

- המבחן בכתב מתקיים במסגרת לוח בחינות מועדי א' ו-ב' של האוניברסיטה

-
- מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר: מוחלף במבחן בעל פה המתקיים לפני סיום הסמסטר במסגרת השיעורים
 - מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות: מתקיימות במסגרת שיעורי בית
 - מבחני אמצע: מתקיימים במסגרת מבדקים קצרים וכתבים של מקסימום חצי שעה (הציון הנמוך ביותר לא משתקלל)
 - אחר: פרויקטי DO CAN

על הסטודנטים לקרוא את נהלי הקורס בעיון רב:

1. 80% מציון הקורס הוא ציון כיתה ו-20% מציון הקורס הוא מבחן בכתב בסוף הקורס. על מנת לגשת למבחן הסוף, יש לקבל ציון כיתה של 60 לפחות. על מנת לעבור את הקורס, יש לקבל ציון של לפחות 60 במבחן הסוף.
2. על פי סעיף 6.2 של תקנון ההוראה והלמידה של האוניברסיטה, "השתתפות התלמידים בשיעורים, תרגילים, סמינריונים, הוראה במעבדה וכד' היא חובה. אי השתתפות סדירה בלימודים אלה, לרבות בשל חפיפת קורסים, עלולה לשלול מן התלמיד את זכותו לקבל ציון סופי בקורס."
3. בקורסי היחידה ללימודי שפות חלה 100% חובת נוכחות. מכיוון שבכל שיעור לומדים מתוך עשייה, בדומה לסדנה או מעבדה, ולא בהוראה פרונטלית, כל היעדרות פוגעת ישירות בתהליך הלמידה. במקרים של מחלה, וחיסורים מוצדקים מכל סיבה שהיא, יש להתאמץ להשלים את החסר ולהגיע לשיעור העוקב מוכנים. איחור של יותר מרבע שעה לשיעור ייחשב כהיעדרות. במקרה של נוכחות בפחות מ-80% מהמפגשים, תישלל הזכאות לקבלת ציון בקורס.
4. בחנים מתקיימים במועדם בלבד ואין אפשרות להשלים בוחן בשל איחור או היעדרות.
5. את כלל המטלות בקורס יש להגיש במועדן כדי לשמור על התקדמות שיטתית ורציפה בלמידה. בקורס שפה, אין משמעות להגשת תרגיל מתחילת הקורס בסוף הקורס, וכן הלאה.
6. במקרה של אירוע מזכה (לפי התקנון) כגון אשפוז, לידה, מילואים או סיור חובה בקורס אחר, "יקבע המורה את אופן השלמת החומר בקורס, התרגילים, מעבדות, סמינריונים, סדנות וכו' ויקבע מועדים חלופיים לבחנים ומשימות שיתקיימו בתקופת ההיעדרות." יש לתאם את ההיעדרות ואת מועדי ההגשה/הבחנים החלופיים מבעוד מועד ולא בדיעבד.
7. הבחינה בעל פה תיערך במהלך המפגשים עצמם, לקראת סוף הסמסטר, על ידי שני מורים, בהתאם לתקנון. לבחינה זו אין מועד נוסף, בהתאם לתקנון (בחינה שמשקלה פחות מ-25% מהציון בקורס).
8. בחינת הסיום בכתב תתקיים במסגרת מועדי א' ו-ב' של לוח הבחינות האוניברסיטאי. הבחינה ללא חומר עזר וללא מילון.